

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Osnovnog suda u Višegradu
za period 01.01-31.12.2020. godine**

Broj: RV045-21

Banja Luka, 12.05.2021. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke	11
	5. Priprema i donošenje budžeta	11
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	12
	6.1.1. Prihodi i primici	12
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	13
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	15
	6.2.1. Imovina	16
	6.2.2. Obaveze.....	16
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	17
	6.3. Vanbilansna evidencija	17
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	17
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	17

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Osnovnog suda u Višegradu koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Osnovnog suda u Višegradu istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Osnovnog suda u Višegradu čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjerauju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Osnovnog suda u Višegradu se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2020. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Predsjednik Osnovnog suda u Višegradu je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika

i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Osnovnog suda u Višegradu za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Osnovnog suda u Višegradu za 2020. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine Osnovni sud u Višegradu nije organizovao i izvršio u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nisu provedene odgovarajuće procedure popisa imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Obračun nagrade za rad advokata – branioca angažovanih po službenoj dužnosti, koji je definisan Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, u pojedinim slučajevima (nagrada za vrijeme koja se obračunava po Tarifi 9.) nije umanjivan za 50%, što nije u skladu sa stavom II Odluke o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku.

Na obračunati iznos nagrade za vrijeme za rad advokata - branioca angažovanih po službenoj dužnosti u krivičnom postupku, u pojedinim predmetima vršeno je uvećanje iste za paušalnu nagradu od 25%, što nije u skladu sa članom 2. (Tarifa 12.) Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata.

Obračun naknada za rad advokata – branioca angažovanih po službenoj dužnosti u krivičnom postupku, po osnovu pređenih kilometara vlastitim prevoznim sredstvom u pojedinim predmetima, vršen je u visini od 30% od cijene jednog litra benzina za svaki pređeni kilometar, što nije u skladu sa članom 12. stav (4) Uredbe o naknadi troškova u krivičnom postupku.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, predsjednik suda je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Osnovnog suda u Višegradu obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Osnovnog suda u Višegradu.

Banja Luka, 12.05. 2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda u Višegradu da obezbijedi da se:

- 1) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda u Višegradu da obezbijedi da se:

- 2) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 3) donesu interna akta shodno odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i u skladu sa drugom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom i da se ista primjenjuju;
- 4) primjenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama i Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora;
- 5) za sudske takse, novčane kazne i troškove krivičnog postupka uspostave pomoćne evidencije (zaduženja, uplate i prinudna naplata) i urede interni računovodstveni kontrolni postupci u skladu sa članom 7. stav (3) pod. 2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 6) obračun nagrade za vrijeme (tarifa 9.) vrši u skladu sa stavom II Odluke o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku, obračun paušalne nagrade vrši u skladu sa članom 2. (tarifa 12.) Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokatima i obračun naknada troškova po osnovu pređenih kilometara vlastitim prevoznim sredstvom vrši u skladu sa članom 12. stav (4) Uredbe o naknadi troškova u krivičnom postupku.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izmjenama Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2020. godinu;
- Odluka o usvajanju drugog rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu;
- Zakon o sudovima Republike Srpske i Pravilnik o unutrašnjem sudskom poslovanju;
- Zakon o sudskim taksama;
- Pravilnik o sistemu za automatsko upravljanje predmetima u sudovima;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Zakon o radu;
- Zakon i platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske;
- Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- Odluka o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku;
- Tarifa o nagradama i naknadama troškova za rad advokata;
- Uredba o naknadni troškova u krivičnom postupku.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Zakonom o sudovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 37/12, 44/15 i 100/17) pored ostalog, uređena je organizacija, nadležnost i funkcionisanje osnovnih sudova Republike Srpske. Sudsku vlast u Republici Srpskoj vrše sudovi opšte i posebne nadležnosti. Sudovi opšte nadležnosti su osnovni sudovi, okružni sudovi i Vrhovni sud.

Sudovi štite prava i slobode zagarantovane Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Republike Srpske i zakonom, te obezbjeđuju ustavnost i zakonitost i osiguravaju jedinstvenu primjenu zakona, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom. Stvarna nadležnost osnovnih sudova je definisana članom 30. Zakona o sudovima Republike Srpske (nadležni su da u prvom stepenu odlučuju u krivičnim građanskim, prekršajnim i drugim predmetima).

Osnovni sud u Višegradu (u daljem tekstu: Osnovni sud) započeo je sa radom 22.03.2004. godine. Odredbama člana 26. stav (1) tačka v) Zakona o sudovima Republike Srpske, definisano je, da je osnovan za područje opštine Višegrad, Rudo, Rogatica i Novo Goražde. Van sjedišta suda, Osnovni sud ima odjeljenje u Rogatici, za područje opštine Rogatica (član 27. tačka b, navedenog zakona).

Sredstva za rad Osnovnog suda u 2020. godini, obezbijedena su u budžetu Republike Srpske.

Finansijsko poslovanje Osnovni sud je obavljao preko Jedinog računara trezora (u daljem tekstu: JRT) putem direktne konekcije sa trezorom.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Osnovnog suda u Višegradu za period 01.01 - 31.12.2020. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju pojedinačne finansijske revizije Osnovnog suda.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Donošenjem internih akata u Osnovnom sudu stvorene su pretpostavke za uspostavljanje sistema internih kontrola.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Osnovnom sudu sistematizovano je 15 radnih mjesta za 26 izvršilaca (predsjednik suda, 5 sudija, jedan stručni saradnik, sudijski pripravnik i 18 administrativno – tehničkih izvršilaca).

Na dan 31.12.2020. godine zaposlena su bila 23 izvršioca i to v.d. predsjednik Osnovnog suda, 4 sudije, 1 stručni saradnik i 17 administrativno – tehničkih izvršilaca.

U toku 2020. godine, radni odnos su zasnivala dva lica putem javnog konkursa, a za tri lica je prestao radni odnos, zbog ispunjavanja uslova za odlazak u penziju. Za prijem jednog lica u 2020. godini na neodređeno radno vrijeme, Osnovni sud nije pribavio saglasnost ministra, što nije u skladu sa članom 77. stav (1) Zakona o sudovima Republike Srpske i članom 2. Pravilnika o pravilima i proceduri provođenja javnog konkursa za zapošljavanje u Osnovnom sudu. Takođe, radni odnos na određeno vrijeme za jedno lice

u trajanju od 3 mjeseca, nije zasnovan u skladu sa članom 77. stav (2) Zakona o sudovima Republike Srpske, kojim je definisano da se radni odnos može zasnovati bez javnog konkursa na određeno vrijeme radi zamjene odsutnog radnika do njegovog povratka na rad i privremeno povećanog obima posla najduže do šest mjeseci, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

Osnovni sud nije izvršio analizu postojećih akata i na osnovu toga donio nova pravila i procedure, imajući u vidu da je u proteklom periodu došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Osnovnom sudu, nije usklađen sa odredbama Zakona o sudovima Republike Srpske i Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 9/14, 71/17, 67/18 i 6/19) u dijelu koji se odnosi na unutrašnju organizaciju i organizacione jedinice, način rukovođenja i imenovanje vršioca sudskog odjeljenja, kao i prijem lica u radni odnos i broj izvršilaca (sistematizovana su neka radna mjesta bez navedenog broja izvršilaca) i sl. Takođe, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Osnovnog suda, nije usaglašen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/19) u dijelu koji se odnosi na pravo za godišnji odmor (definisan je broj radnih dana od 18, umjesto najmanje 20 radnih dana).

Pravilnik o naknadama i drugih primanja zaposlenih u Osnovnom sudu donesen je 12.05.2006. godine na osnovu Opšteg kolektivnog ugovora (iz 2006. godine) i Posebnog kolektivnog ugovora za oblast pravosuđa (iz 2001. godine) a važeći Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske, donesen je u 2019. godini i Zakon o platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske donesen je u 2018. godini i izmjene u 2019. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18, 54/19 i 105/19). Obračun plata i naknada je vršen u skladu sa važećom regulativom.

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima iz 2014. godine, nije usklađen sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) što nije u skladu sa članom 59. navedenog zakona.

Pravilnik o organizaciji računovodstva u Osnovnom sudu od 18.02.2009. godine, nije usaglašen sa odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Osnovnog suda i Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) u dijelu koji se odnosi na odgovorna lica za organizaciju računovodstva u Osnovnom sudu, poslovne knjige, propisane obrasce godišnjih izvještaja i drugo.

Osnovni sud nije donio interni akt o visini naknade plate za privremenu nesposobnost za rad, što nije u skladu sa članom 34. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 106/09, 110/16, 94/19 i 44/20).

Osnovni sud nije donio Program rada za 2020. godinu koji bi sadržavao između ostalog i program rješavanja predmeta iz ranijih godina, što nije u skladu sa članom 8 i 25. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju, već je donio samo Plan rješavanja predmeta u Osnovnom sudu za 2020. godinu (za sudije) a ne i godišnji raspored poslova za ostale zaposlene, kako je definisano odredbama navedenog pravilnika.

Uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Osnovnom sudu je definisano na taj način, da je na osnovu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17) Osnovni sud dostavio

Centralnoj jedinici za harmonizaciju godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti o uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola. U dostavljenom godišnjem izvještaju navedeno je odgovorno lice, a za potrebe provođenja revizije, nije prezentovana Odluka o odgovornom licu za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola. Osnovni sud nije donio plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola, nije donio akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjenio rizike i upravljanje rizicima (član 8. stav 2 navedenog zakona), definisao ključne poslovne procese i uspostavio knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4 i 5. navedenog uputstva).

Odgovorna lica za kontrolu knjigovodstvenih isprava nisu vršila ovjeru ulazne knjigovodstvene dokumentacije, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) i (4) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20), kao i članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru u kojem je navedeno da obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica. Ulaznim fakturama nije dodijeljen broj kufa i protokola, što nije u skladu sa odredbama člana 3, 8 i 9. Uredbe o kancelarijskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/04 i 13/07).

Revizijom je utvrđeno da Osnovni sud nije procijenio rizik i definisao poslovni proces koji se odnosi na vođenje pomoćne evidencije za sudske takse, novčane kazne i troškove krivičnog postupka kao i kontrolu istih, kako je definisano odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i odredbama navedenog uputstva.

Sudske takse se naplaćuju u skladu sa Zakonom o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/08, 49/09, 67/13, 63/14, 66/18 i 67/20) kojim je uređen način plaćanja sudske takse, postupak i uslovi oslobađanja plaćanja takse, način utvrđivanja vrijednosti sudskog spora, postupak za naplatu nenaplaćene takse i druga pitanja koja se odnose na takse. Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse utvrđena je u Taksenoj tarifi, koja je sastavni dio navedenog zakona. Naknade troškova krivičnog postupka, paušala i novčane kazne naplaćuju se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 53/12, 91/17 i 66/18).

U Sistemu za automatsko upravljanje predmetima u sudovima (CMS) Osnovni sud je uspostavio evidenciju o sudskim taksama, izrečenim sankcijama i troškovima sudskog postupka. Uvidom u prezentovane preglede, utvrđeno je da je dio evidentiran u sudskim taksama, a isto se odnosi na troškove krivičnog postupka, a kod dijela instrukcija za plaćanje novčanih kazni navedena je pogrešna vrsta prihoda na koju treba da se izvrši uplata i nije naveden poziv na broj. Takođe, u Obrascu broj 50 (pregled izrečenih i naplaćenih novčanih kazni, troškova krivičnog postupka, paušala i oduzete imovinske koristi) koji je sastavni dio godišnjeg završnog računa, iskazani iznosi o naplaćenim novčanim kaznama, troškovima krivičnog i prekršajnog postupka, se ne slažu sa iskazanim iznosima u CMS i GKT. Prihodi po navedenom osnovu su prihodi Republike i od strane Ministarstva finansija Republike Srpske, evidentiraju se u GKT na organizacionoj jedinici Osnovnog suda.

Postojeća pomoćna evidencija po sudskim taksama, novčanim kaznama i troškovima krivičnog postupka, nije uspostavljena na način da omogući praćenje i kontrolu zaduženja i naplate istih (na osnovu dostavljenih pregleda uplata od strane Ministarstva finansija Republike Srpske). U navedenom pregledu u najvećem dijelu uplate ne sadrže poziv na broj (broj predmeta) kako bi se uporedila evidencija sa pomoćnim programom (CMS) koji je definisan Pravilnikom o sistemu za automatsko upravljanje predmetima u sudovima („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 04/16, 37/16, 84/16, 40/17, 34/18, 34/19 i 73/19).

Na osnovu prezentovanih evidencija iz CMS za period 01.01 - 31.12.2020. godine iskazane su naplaćene sudske takse (196.002 KM), novčane kazne (13.220 KM) i troškovi sudskog postupka (14.493 KM).

Shodno navedenom, Osnovni sud nije uspostavio odgovarajuću pomoćnu evidenciju vezano za zaduženje i poziciju prihoda po sudskim taksama, novčanim kaznama i troškovima krivičnog postupka i nisu uspostavljeni interni računovodstveni kontrolni postupci vezano za iste, kako je definisano članom 7. stav (3) pod. 2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20).

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine u Osnovnom sudu nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 - u daljem tekstu: Pravilnik o popisu), jer:

- nisu izvršene neophodne pripremne radnje radi lakšeg, bržeg i pravilnijeg popisa i druge pripremne radnje kojima se obezbjeđuje da popis imovine bude okončan kvalitetno i u rokovima utvrđenim za popis, kako je definisano članom 15. Pravilnika o popisu. Odluka o formiranju komisije za popis imovine i obaveza donesena je 01.02.2021. godine;
- prije započinjanja aktivnosti popisa imovine i obaveza, popisne liste su date komisijama za popis imovine i obaveza u kojima su navedeni knjigovodstveni podaci o količinama imovine i iste nisu dostavljene na ovjeru odgovornom licu za organizaciju i pravilnost popisa, što nije u skladu sa članom 17. stav (3) i (8) navedenog pravilnika;
- izvještaj popisne komisije ne sadrži podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza i izvještaj nije sačinjen mjesec dana prije isticanja roka za pripremu i prezentaciju finansijskog izvještaja, kako je definisano članom 20. stav (1) i (2) Pravilnika o popisu;
- odluku o prihvatanju izvještaja o izvršenom popisu imovine i obaveza, nadležni organ, nije donio u roku kako je definisano članom 20. stav (2) Pravilnika o popisu i u odluci je definisan način evidentiranja donacija stalnih sredstava, a komisija za popis imovine i obaveza u izvještaju, nije navela da je bilo donacija u 2020. godini.

Shodno gore navedenom i u tački 6.1.2. izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se:

- **donesu interna akta u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, na knjigovodstvenim ispravama vrše interni kontroli postupci i preispitaju postojeća interna akta i donesu nova koja će biti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima,**
- **za sudske takse, novčane kazne i troškove krivičnog postupka uspostave pomoćne evidencije (zaduženja, uplate i prinudna naplata) i urede interni računovodstveni kontrolni postupci u skladu sa članom 7. stav (3) pod. 2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki roba, usluga i radova za 2020. godinu, planirane su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 30.600 KM (bez poreza na dodatu vrijednost u daljem tekstu: PDV). U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14 u daljem tekstu: Zakon) Osnovni sud je u toku 2020. godine proveo 7 postupaka ukupne vrijednosti 22.695 KM (bez PDV-a) i svi su provedeni putem direktnog sporazuma, a odnose se na nabavke goriva, kancelarijskog, kompjuterskog i štampanog materijala, usluge održavanja kancelarijske i računarske opreme i nabavka sredstava za čišćenje i održavanje higijene.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke u vrijednosti od 21.766 KM (95%).

U okviru revidiranih postupaka javnih nabavki, utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- za ugovore o javnoj nabavci koji su shodno članu 10. stav (1) pod d) Zakona izuzeti od primjene odredbi ovog zakona (nabavka toplotne energije i poštanske usluge) nije donesena odluka o izuzeću, što nije u skladu sa članom 18. stav (2) navedenog zakona;
- na WEB stranici nisu objavljivani osnovni elementi ugovora, što nije u skladu sa članom 2. Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 56/15).

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se primjenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama i Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora.

5. Priprema i donošenje budžeta

U skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) Osnovni sud sačinio je i dostavio nadležnom ministarstvu budžetske zahtjeve po instrukcijama 1 i 2. za period 2020 - 2022. godine sa obrazloženim planskim iznosima.

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2020. godinu od 18.12.2019. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/19) Osnovnom sudu su odobrena sredstva u iznosu od 958.300 KM.

Odlukom o usvajanju rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu od 23.05.2020. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 61/20) Osnovnom sudu su odbrena sredstva u iznosu od 921.900 KM.

Odlukom o usvajanju drugog rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu od 02.12.2020. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 122/20) Osnovnom sudu su odobrena sredstva u iznosu od 907.900 KM i to za rashode za lična primanja zaposlenih (714.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (183.600 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (5.000 KM) i ostale izdatke (5.300 KM).

U skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske, Osnovni sud je nakon usvojenog drugog rebalansa budžeta, a po rješenju Vlade Republike Srpske proveo jedno rješenje o realokaciji budžetskih sredstava u iznosu od 10.000 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Osnovni sud ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članu 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, sačinio je propisane obrasce godišnjih izvještaja Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka,

rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01 (Obrazac 2), Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05 (Obrazac 3a), Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT (Obrazac 4a), Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT (Obrazac 5a) i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za 2020. godinu iskazano je na fondu 01 u iznosu od 858.784 KM, što je 94 % u odnosu na Rebalans budžeta.

U izvještaju o izvršenju budžeta prihodi i primici (bez obračunskih prihoda) iskazani su u iznosu od 298.610 KM i isti se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici Osnovnog suda iskazani su u iznosu od 371.287 KM i odnose se na fond 01 u iznosu od 246.824 KM i fond 02 u iznosu od 124.463 KM, a čine ih neporeski prihodi, prihodi obračunskog karaktera i primici.

Prihodi su iskazani u iznosu od 300.472 KM, a čine ih prihodi (fond 01) u iznosu od 234.696 KM i prihodi (fond 02) u iznosu od 65.776 KM. Prihode (fond 01) čine neporeski prihodi i prihodi obračunskog karaktera. Prihode (fond 02) čine prihodi obračunskog karaktera.

Primici su iskazani u iznosu od 70.815 KM, a čine ih primici (fond 01) u iznosu od 12.128 KM i primici (fond 02) u iznosu od 58.687 KM. Primitke (fond 01) čine ostali primici iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti, a primitke (fond 02) čine i primici po osnovu depozita i kaucija.

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 227.795 KM, a odnose se na sudske naknade i takse (198.625 KM), koje se naplaćuju u skladu sa Zakonom o sudskim taksama, naknade po raznim osnovama (3.334 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (10.138 KM) i novčane kazne (15.698 KM). Zakonom o sudskim taksama je uređen način plaćanja sudske takse, postupak i uslovi oslobađanja plaćanja takse, način utvrđivanja vrijednosti sudskog spora, postupak za naplatu nenaplaćene takse i druga pitanja. Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse propisana je u Taksenoj tarifi, koja je sastavni dio navedenog zakona. Prihodi od naplaćenih sudskih taksi su evidentirani od strane Ministarstva finansija Republike Srpske.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 72.677 KM, a čine ih prihodi (fond 01) u iznosu od 6.901 KM i prihodi (fond 02) u iznosu od 65.776 KM, a odnose se na prihode obračunskog po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti na ime naplaćenih potraživanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Prihodi obračunskog karaktera u iznosu od 65.776 KM (fond 02) odnose se na prihode obračunskog karaktera na ime sudskih izvršnih rješenja (isti su isplaćeni po izvršnim sudskim rješenjima od strane Ministarstva finansija Republike Srpske, na ime sredstava koja su blokirana u Banci Srpske, a bila su uplaćena na žiro račun Osnovnog suda kao depozit).

Primici su iskazani u iznosu od 70.815 KM, a čine ih primici (fond 01) u iznosu od 12.128 KM i primici (fond 02) u iznosu od 58.687 KM. Primici na fondu 01 se odnose na ostale primitke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti po osnovu naplaćenih potraživanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u prethodnim obračunskim periodima i po osnovu naplaćenih potraživanja iz tekućeg perioda.

Primici na fondu 02 se odnose na primitke po osnovu depozita i kaucija, na ime uplaćenih sredstava na depozitne račune Osnovnog suda od strane učesnika u sudskim sporovima

i isti se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika. Obrazloženja uz finansijske izvještaje ne pružaju dovoljno informacija za razumijevanje pomenute pozicije finansijskih izvještaja, kako je to definisano članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci Osnovnog suda iskazani su u iznosu od 891.991 KM i odnose se na fond 01 u iznosu od 858.784 KM i na fond 02 u iznosu od 33.207 KM.

Rashode i izdatke (fond 01) čine rashodi (857.800 KM) i izdaci (984 KM), a odnose se na tekuće rashode (840.065 KM), rashode obračunskog karaktera (17.735 KM) i izdatke (984 KM).

Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi. Rashode obračunskog karaktera čine rashodi obračunskog karaktera i rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti. Izdatke čine izdaci za nefinansijsku imovinu i ostali izdaci.

Izdatke (fond 02) čine izdaci (33.207 KM) a odnose se na izdatke po osnovu depozita i kaucija.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 681.461 KM, a čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih, rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, rashodi za naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata i rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći.

Rashodi za bruto plate zaposlenih su iskazani u iznosu od 623.318 KM, a čine ih rashodi za osnovnu platu nakon oporezivanja (356.126 KM), rashodi za osnovnu platu – porez na dohodak (23.375 KM), rashodi za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (36.878 KM), rashodi za uvećanje osnovne plate – porez na dohodak (2.870 KM) i rashodi doprinosa (204.069 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada su iskazani u iznosu od 25.907 KM, a čine ih rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla (9.510 KM), regres za godišnji odmor (7.037 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (60 KM) i rashodi za poreze i doprinose (9.300 KM).

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani su u iznosu od 19.426 KM, a čine ih rashodi za naknadu plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koje se ne refundiraju (12.674 KM) i rashodi za poreze i doprinose na naknade plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koje se ne refundiraju (6.752 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći su iskazani u iznosu od 12.810 KM, a čine ih rashodi za otpremnine (7.905 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (3.260 KM) i rashodi za poreze i doprinose na otpremnine i jednokratne pomoći (1.645 KM).

Obračun ličnih primanja zaposlenih vršen je na osnovu Zakona o platama i naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18), Zakona o platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske, Posebnog kolektivnog ugovor za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/19) i drugih relevantnih zakonskih i podzakonskih odredbi.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na navedenu regulativu.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 158.604 KM, a odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, rashode za režijski materijal, rashode za tekuće održavanje, rashode po osnovu putovanja i smještaja, rashode za stručne usluge i ostale neklasifikovane rashode.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 111.999 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi po osnovu utroška električne energije (20.148 KM), rashodi za centralno grijanje (878 KM), usluge vodovoda i kanalizacije (1.121 KM), usluge odvoza smeća (3.965 KM), usluge korišćenja fiksnog telefona (2.852 KM), za poštanske usluge (79.272 KM), usluge interneta (1.422 KM) i rashodi za ostale komunikacione usluge (2.146 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 18.081 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi za kompjuterski materijal (10.533 KM), obrasce i papir (5.007 KM), registratore i fascikle (687 KM), ostali kancelarijski materijal (243 KM), materijal za održavanje čistoće (573 KM), službena glasila (431 KM) i stručne časopise (295 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 927 KM, a čine ih rashodi za tekuće održavanje prevoznih sredstava (131 KM) i rashodi za tekuće održavanje kancelarijske opreme (796 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 427 KM, a čine ih rashodi po osnovu utroška goriva.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 25.591 KM, a čine ih uglavnom rashodi za osiguranje vozila (281 KM), rashodi za osiguranje zaposlenih (496 KM), usluge objavljivanja (476 KM), advokatske usluge (22.929 KM), usluge vještačenja (391 KM), usluge održavanja računarskih programa (176 KM) i troškove održavanja licenci (842 KM).

Advokatske usluge se odnose na troškove branioca (advokata) koje po službenoj dužnosti postavlja sud za postupke utvrđene odredbama Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske. Visina nagrade i naknade za advokate – branioce angažovane u krivičnom postupku po službenoj dužnosti, definisana je Odlukom o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 107/15), a Uredbom o naknadi troškova u krivičnom postupku uređeni su uslovi, visina i način isplate naknade troškova krivičnog postupka („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/14).

Visina nagrade koja pripada advokatu za rad u izvršavanju djelatnosti advokata, kao i visina naknade troškova u vezi s tim radom, definisana je Tarifom o nagradama i naknadama za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/05).

Po primljenom zahtjevu, od strane advokata, sudija donosi rješenje o priznavanju troškova advokata. Zahtjev za isplatu troškova, advokati podnose po okončanju krivičnog postupka. Dokumentovanje nastalih troškova odlaže se uz spis krivičnog predmeta, a računovodstvu na knjiženje se dostavljaju izvršna rješenja o priznavanju troškova.

Revizijom je utvrđeno da u pojedinim slučajevima advokatima braniocima – angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku:

- paušalna nagrada od 25% je obračunata i na iznos nagrade za vrijeme, što nije u skladu sa tarifom 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, kojom je definisano da se paušalna nagrada od 25% obračunava od iznosa nagrade određene ovom tarifom za radnju u postupku (za sastavljanje podnesaka, za odbranu optuženog i zastupanje na ročištima i slične radnje) za koju su obavljene i sporedne radnje (npr. prikupljanje informacija, pregledi spisa, predaja podnesaka sudu i pošti i sl. radnje) a za koje radnje advokatu, nije utvrđena posebna nagrada u skladu sa navedenom tarifom;

- obračun nagrade za vrijeme, nije umanjivan za 50%, što nije u skladu sa stavom II Odluke o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku, kojom je definisano da se nagrada koja pripada advokatima za pojedine advokatske usluge prema Tarifi o nagradama i naknadama troškova za rad advokata ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 68/05) određuje u iznosu od 50% od utvrđene nagrade;
- naknada po osnovu pređenih kilometara vlastitim prevoznim sredstvom, obračunata u visini od 30% od cijene jednog litra benzina za svaki pređeni kilometar, što nije u skladu sa članom 12. stav (4) Uredbe o naknadi troškova u krivičnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/14), kojom je propisano da se naknada po osnovu pređenih kilometara vlastitim sredstvom, obračunava u visini od 20% od cijene jednog litra benzina za svaki pređeni kilometar.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 1.579 KM, a čine ih rashodi po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (1.284 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (295 KM).

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 17.735 KM, a odnose se uglavnom na rashode po osnovu amortizacije (11.461 KM). Rashodi po osnovu amortizacije obračunati su primjenom amortizacionih stopa iz Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Izdaci za nefinansijsku imovinu (fond 01) iskazani su u iznosu od 984 KM, a odnose se na izdatke za nabavku postrojenja i opreme.

Ostali izdaci po osnovu depozita i kaucija (fond 02) iskazani su u iznosu od 33.207 KM, a odnose se na isplate sa depozitnih računa po osnovu troškova sudskih postupaka, a na osnovu rješenja sudija kojima je naloženo računovodstvu da se pravnim i fizičkim licima isplate novčana sredstva. Sve isplate koje po osnovu provođenja sudskih postupaka idu sa depozitnih računa stranaka u postupku (plaćanja advokatima, vještacima i sl.) evidentiraju se na teret ove pozicije na osnovu Procedure koju je dalo Ministarstvo finansija Republike Srpske. Imajući u vidu značaj ove pozicije (kao i pozicije primitaka po ovom osnovu koji su iskazani u iznosu od 58.687 KM), obrazloženja uz finansijske izvještaje ne pružaju dovoljno informacija koje treba da posluže za razumijevanje pomenutih pozicija finansijskih izvještaja kako je to navedeno u članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se advokatima braniocima po službenoj dužnosti u krivičnom postupku:

- **obračun paušalne nagrade, vrši u skladu sa članom 2. (tarifa 12.) Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokatima;**
- **obračun nagrade za vrijeme, vrši u skladu sa stavom II Odluke o određivanju visine nagrade i naknade advokatima angažovanim po službenoj dužnosti u krivičnom postupku;**
- **obračun naknada troškova po osnovu pređenih kilometara vlastitim prevoznim sredstvom, vrši u skladu sa članom 12. stav (4) Uredbe o naknadi troškova u krivičnom postupku.**

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Struktura imovine, obaveza i izvora je iskazana u Obrascu 5a. Osnovni sud je iskazao neto vrijednost ukupne imovine u iznosu od 435.899 KM i obaveza i razgraničenja u iznosu 261.658 KM.

6.2.1. Imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u bruto vrijednosti 1.051.519 KM, ispravke vrijednosti 614.620 KM i neto vrijednosti 435.899 KM, a čini je proizvedena nefinansijska imovina u stalnim sredstvima i nefinansijska imovina u tekućim sredstvima.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u bruto vrijednosti 1.050.757 KM, ispravke vrijednosti 614.858 KM i neto vrijednosti 435.899 KM, a čini je proizvedena stalna imovina u iznosu od 386.650 KM (zgrade i objekti i postrojenja i oprema) i neproizvedena stalna imovina u iznosu od 49.249 KM (zemljište i nematerijalna neproizvedena imovina).

Zgrade i objekti iskazani su u bruto vrijednosti od 641.367 KM, ispravke vrijednosti od 264.304 KM i neto vrijednosti od 377.063 KM. Navedena vrijednost poslovne zgrade Osnovnog suda u Višegradu i Rogatici, utvrđena je procjenom fer vrijednosti nekretnina od strane vještaka u 2008. godini i procjena fer vrijednosti nije evidentirana uz primjenu revalorizacionih efekata, u skladu sa tada važećom računovodstvenom politikom.

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 360.141 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 350.554 KM i neto vrijednosti 9.587 KM. Neto vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom se odnosi na kancelarijski namještaj (2.484 KM), računarsku opremu (3.578 KM) i opremu za grijanje, ventilaciju i hlađenje (3.525 KM).

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 49.249 KM, a čini je zemljište 44.549 KM i nematerijalna neproizvedena imovina 4.700 KM (početna vrijednost „Oracle“ licence, jer ista nije bila evidentirana u GKT).

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima odnosi se na povećanje po osnovu izvršene nabavke opreme (984 KM).

Smanjenje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima je iskazano po osnovu obračunate amortizacije (17.735 KM) i rashodovane opreme (5.390 KM) na osnovu Izvještaja komisije za popis neupotrebljive imovine od 03.02.2020. godine. Isknjižavanje vrijednosti rashodovane opreme nije izvršeno u februaru 2020. godine, već na dan 31.12.2020. godine, što nije u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kojim je definisano da se poslovne promjene evidentiraju narednog dana, a najkasnije u roku od 8 dana od dana prijema knjigovodstvene isprave.

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 762 KM bruto vrijednosti i 762 KM ispravke vrijednosti, a odnosi se na sitan inventar, auto - gume, odjeću, obuću i sl.

6.2.2. Obaveze

Obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 261.658 KM, a odnose se kratkoročne obaveze.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja i kratkoročne obaveze i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti.

Obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 50.625 KM, čine obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (49.223 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (1.402 KM).

Obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata čine obaveze za bruto plate zaposlenih za decembar 2020. godine. Obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći čine obaveze za prevoz za decembar 2020. godine i ostale naknade.

Obaveze iz poslovanja u iznosu od 191.736 KM, čine obaveze prema dobavljačima (43.447 KM) i obaveze za primljene depozite i kaucije (148.289 KM).

Obaveze za primljene depozite i kaucije odnose se na uplaćena sredstva od pravnih i fizičkih lica po nalogu Osnovnog suda i čine ih obaveze za primljene depozite i kaucije u zemlji (140.923 KM) i ostale obaveze (7.366 KM). Dio iskazanih obaveza po osnovu depozita i kaucija (103.306 KM – uplaćena sredstva građana za namjenu izlaska sudskih komisija, vještačenja i slično) odnosi se na raniji period, jer su sredstva uplaćena na depozitne račune otvorene kod Banke Srpske i ista nisu bila operativna i raspoloživa na dan 31.12.2020. godine. Po navedenom osnovu Ministarstvo finansija Republike Srpske je na svom organizacionom kodu, evidentiralo potraživanja i izvršilo prijavu potraživanja za navedena sredstva, a na organizacionom kodu Osnovnog suda iskazana je obaveza po osnovu depozita i kaucija.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti su iskazane u iznosu od 19.297 KM, a odnose se na obaveze iz ranijeg perioda.

U periodu od 01.01. do 28.02.2021. godine plaćene su kratkoročne obaveze u iznosu od 80.887 KM (obaveze za lična primanja zaposlenih 50.625 KM i dio obaveza iz poslovanja 30.262 KM).

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Na dan 31.12.2020. godine Osnovni sud nije imao poslovne događaje koji bi zahtijevali evidentiranje trajnih izvora sredstava.

6.3. Vanbilansna evidencija

Osnovni sud nije imao poslovne događaje koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje, prema odredbama člana 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18).

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Osnovni sud se ne pojavljuje kao stranka u postupku.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja za period 01.01 - 31.12.2020. godine, koja pružaju neophodne opšte podatke o Osnovnom sudu primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, ali iste ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu:

- objelodanjene informacije prema zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88, tačka a, b, e i paragraf 94. tačka b) koje se odnose na osnove za mjerenje, korišćene za određivanje bruto knjigovodstvene vrijednosti, korišćene metode amortizacije, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda koje pokazuje sva povećanja i smanjenja, kao i strukturu stalnih sredstava koja se i dalje koriste, ali im je knjigovodstvena vrijednost nula;
- objelodanjene dodatne informacije o uzrocima i razlikama za dio planiranih i iskazanih pozicija rashoda i planiranih i iskazanih rashoda u odnosu na prethodnu godinu;
- objelodanjene informacije za primitke i izdatke po osnovu depozita i kaucija (tačka 6.1.1 i 6.1.2. izvještaja);
- objelodanjena neusaglašena salda obaveza na dan popisa, kao i razlozi zbog kojih nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem;
- druge finansijske i nefinansijske informacije koje mogu da posluže za razumijevanje postojećeg ili očekivanog stanja.

Preporučuje se predsjedniku Osnovnog suda da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Stanojka Vučetić, s. r.

Nevena Mališanović, s. r.